

Veřejné opatrovnictví – zkouška odborné způsobilosti

Problematika zkoušky odborné způsobilosti je upravena ustanovením § 21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o úřednících“), a dále vyhláškou č. 413/2024 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a náležitostech osvědčení o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků (dále také „vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti“). Tato vyhláška v ustanovení § 1 odst. 1 písm. l) stanoví, že zvláštní odbornou způsobilost prokazují úředníci, kteří vykonávají správní činnosti při výkonu veřejného opatrovnictví.

Dle ustanovení § 21 odst. 1 zákona o úřednících správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Výjimečně tyto činnosti může vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo splňuje-li podmínky stanovené v ustanovení § 33 (povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost nemá úředník, který získal vzdělání v bakalářských nebo magisterských studijních programech anebo ve vzdělávacích programech pro vyšší odborné vzdělávání stanovených prováděcím právním předpisem – vyhláška č. 414/2024 Sb., o rovnocennosti vzdělávání úředníků územních samosprávných celků).

Dle ustanovení § 21 odst. 2 zákona o úřednících zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou zvláštní odborné způsobilosti a prokazuje osvědčením o zvláštní odborné způsobilosti. Úředník je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

Dle ustanovení § 21 odst. 4 zákona o úřednících, jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem v obci se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti, může namísto zvláštní odborné způsobilosti pro každou z těchto správních činností prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti (tzv. průřezová ZOZ pro obce I. typu). Zvláštní odborná způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti zahrnuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon správních činností stanovených prováděcím právním předpisem vykonávaných úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti.

U ostatních obcí (netýká se obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti), jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro každou z těchto správních činností (ustanovení § 21 odst. 3 zákona o úřednících).

Dle ustanovení § 21 odst. 5 zákona o úřednících územní samosprávný celek je povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, k vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Podmínkou vykonání zkoušky zvláštní

odborné způsobilosti je úspěšné vykonání zkoušky vstupního vzdělávání.

Pokud přenesenou působnost (výkon činnosti agendy veřejného opatrovníka) vykonává starosta obce nebo jiný člen zastupitelstva obce, nevztahuje se na něj povinnost získat tuto odbornou způsobilost.

Přechodná ustanovení

dříve získaná či uznaná ZOZ (do 31. 12. 2024) platí i nadále (od 1. 1. 2025):

Na základě části první, Čl. II, bodu 3. zákona č. 196/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zvláštní část zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. do 31. 12. 2024), se považuje za zvláštní odbornou způsobilost podle zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (od 1. 1. 2025).

Na základě části první, Čl. II, bodu 8. zákona č. 196/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části vydaná podle § 34 zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (do 31. 12. 2024), zůstávají v platnosti.

Dle ustanovení § 11 odst. 1 vyhlášky č. 413/2024 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a náležitostech osvědčení o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků, zvláštní odborná způsobilost pro výkon správní činnosti podle vyhlášky č. 512/2002 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky (tj. do 31. 12. 2024), se považuje za zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správní činnosti se stejným názvem podle této vyhlášky (tj. od 1. 1. 2025).

Dle ustanovení § 2 vyhlášky č. 414/2024 Sb., o rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků, povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost nebo povinnost účastnit se vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů nemá úředník, který získal vysokoškolské vzdělání v některém z bakalářských nebo magisterských studijních programů stanovených:

- a) ve vyhlášce č. 511/2002 Sb., jestliže toto vzdělání získal do dne nabytí účinnosti vyhlášky č. 304/2012 Sb. (tj. do 30. 9. 2012),
- b) nebo b) ve vyhlášce č. č. 304/2012 Sb., jestliže jeho studium zahájil přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky (tj. do 31. 12. 2024).

speciální úprava pro obec, která je obcí I. typu a do 31. 12. 2024 neměla alespoň 2 odbory:

Na základě části první, Čl. II, bodu 4. zákona č. 196/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, úředník, který prokázal zvláštní odbornou způsobilost podle § 21 odst. 4 písm. a) zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. do 31. 12. 2024), se po dobu trvání pracovního poměru k **témuž** územnímu samosprávnému celku považuje za úředníka s prokázanou zvláštní odbornou způsobilostí podle § 21 odst. 4 zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. od 1. 1. 2025).

Podle ustanovení § 21 odst. 4 písm. a) zákona č. 312/2002 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2024: Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností

stanovených prováděcím právním předpisem v obci, kde nejsou zřízeny alespoň 2 odbory obecního úřadu nebo kde není zřízen pověřený obecní úřad, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost jen pro 1 správní činnost, kterou určí vedoucí úřadu.

V případě dotazů se můžete obracet na metodičky veřejného opatrovnictví:

Mgr. Pavlína Zlámalová, tel.: 585 508 570, e-mail: p.zlamalova@olkraj.cz

Mgr. Olga Nepšinská, tel.: 585 508 451, e-mail: o.nepsinska@olkraj.cz

V Olomouci dne 17. 7. 2025

Vyhotovil: Oddělení sociální pomoci, Odbor sociálních věcí, KÚOK